

Så har jeg forstået på nogle, at de mener, at det vil have store økonomiske konsekvenser. Det kommer jo an på, hvordan man gør det. Man kunne jo godt have det udgangspunkt, at det skulle være udgiftsneutralt. Men det er da rigtigt, at hvis konsekvensen så bliver, at mennesker begynder at leve sundere, så er det ikke udgiftsneutralt i forhold til skatteindbetalingen, men så giver det formentlig også på lidt længere sigt store besparelser på de offentlige budgetter på sundhedsområdet.

Jeg vil bare i al beskedenhed sige, at når en stat har råd til at låne 100 mia. kr. ud til bankerne uden at kræve pengene tilbage og med en højst usikker forrentning, så har sådan en stat vel også råd til i en periode at have en mindre udgift på at lave et ændret afgiftssystem med henblik på at sikre, at mennesker lever et sundere liv, får et bedre liv, får et sjovere liv, når vi i det lange løb også sparer nogle sundhedsudgifter.

Kl. 12:42

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det ordføreren for forslagsstillerne, hr. Karl Bornhøft.

Kl. 12:42

(Ordfører for forslagsstillerne)

Karl H. Bornhøft (SF):

Tak. Jeg kan jo godt høre, at når vi skal til at diskutere midlerne til at nå de mål, som vi talte om under det tidligere punkt, så skiller vandene noget mere. Derfor er det måske også så meget mere udmærket at få det diskuteret.

Det, der i hvert fald til gengæld ikke står til diskussion, er, at den aktuelle sundhedstilstand i Danmark signalerer et akut behov for, at vi øjeblikkelig kommer i gang med at fremme danskernes sundhed og forebygge sygdom. Jeg synes til gengæld også, at det er rigtig vigtigt, at regeringens egen forebyggelseskommission er begyndt klart at udtale, at det ikke længere kun er nok med individuel vejledning og information. Det er dog en glimrende erkendelse. For de nyeste undersøgelser viser jo for det første, at information kun har en kortere og mere forbigående virkning, og for det andet, at information og vejledning, når det rigtigt virker, jo virker allerbedst på de mest ressourcestærke borgere og ikke tager hånd om de mange, der hverken har overskud eller penge til selv at følge de anbefalede råd. Det ansvar må vi i Folketinget så påtage os.

Hvis – og det vil jeg understrege med det samme – man vælger at sige, at vi kun forholder os til, hvad vi kan gøre i forhold til, om det er

fuldstændig frivilligt eller det er information, så skal vi bare vide, at så forstærker vi den voksende ulighed i sundhed. Hvis det er det, man ønsker, kan man selvfølgelig godt fastholde, at vi kun kan snakke information og fuldstændig frivillighed.

SF's beslutningsforslag lægger jo op til, at vi er nødt til at tage andre og mere effektive midler i brug. Vi understreger, at det er den enkeltes ansvar at sørge for en sund livsstil, men det er samfundets ansvar at sørge for strukturelle tiltag. Afgiftsdifferentiering, tilgængelighed og forbud er det, samfundet kan regulere ved hjælp af.

En stor fattigdomsundersøgelse viser, at hele 42,2 pct. af de fattige familier i København fravælger helt basale madvarer som frisk frugt og grønt på grund af deres dårlige økonomi, og den virkelighed er vi nødt til at tage hensyn til.

Hvis man er vant til at have rigeligt med penge mellem hænderne – og det må jeg da indrømme at de fleste i denne sal jo er – så kan det være vanskeligt at forstå, hvordan en besparelse på nogle få kroner kan have særlig betydning for en familie, men for en enlig mor med to børn og med et rådighedsbeløb på 3.000 kr. om måneden betyder nogle ekstra kroner faktisk utrolig meget. Folk med et så lavt rådighedsbeløb bliver altså ikke tynde, de bliver fejlnærede og overvægtige, da de kun har råd til et begrænset udvalg af ernæringsrigtig mad, og derfor ender det med, at de kommer til at købe mad, der mætter mere end frugt og grønt. Det skal vi have ændret på.

Så det er altså ikke for sjovs skyld, at SF synes, vi skal fjerne moms på frisk frugt og grønt; det er simpelt hen, for at flere kan få mulighed for at købe det. Vi er også villige til at diskutere andre måder at sikre det på, men det lader vi diskussionen vise.

Det, der er vigtigt for os, er, at vi som Folketing og som samfund viser et ansvar, og at vi er med til at gøre det sværere og mindre attraktivt at udsætte sig selv og andre for sundhedsskadelige påvirkninger. Det er det fundamentale. Derfor ønsker vi bl.a. også en sukkerafgift, da analyser viser, at et sådant tiltag vil reducere det samlede sukkerindtag markant.

Vi ønsker også, at antallet af rygere skal reduceres. Vi minder bare om, at en kvindelig storryger har 10½ års kortere levetid end kvinder, der aldrig har røget. Det er godt at huske på. Og selv om mennesker, der ryger, i dag har en stor viden om rygningens skadelige helbredsmæssige ef-